

**ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ** ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการพึ่งพาตนเองตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดเชียงใหม่

**ผู้เขียน** นางสาวกานดาพันธุ์ วันทยะ

**ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

**คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ**

รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ไชยทิพย์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์กาญจนา ไชยถาวร	กรรมการ
รองศาสตราจารย์สุภกร วิศิษฐ์สุวรรณ	กรรมการ

#### บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เรียนรู้ และทำความเข้าใจ ในหลักเศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการพึ่งพาตนเองตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีข้อมูลจากเกษตรกรโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 64 ราย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การใช้มาตรวัดแบบ Rating Scale การแปรความหมายระดับคะแนนเฉลี่ยตามวิธีของ Likert และแบบจำลองโลจิท (Logit Model) ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์การประมาณภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimates: MLE)

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 92.19 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 48.44 มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 89.06 มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 64.06 จำนวนสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มีจำนวน 4-5 คน ร้อยละ 56.25 มีจำนวนบุตร 2 คน ร้อยละ 35.94 โดยมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นแรงงานเกษตร 1-3 คน ร้อยละ 84.38 ทั้งนี้ เกษตรกรโครงการฯ เคยทำการเกษตรกระแสหลักถึงร้อยละ 87.50 ก่อนที่จะทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยเคยพบปัญหาเรื่องราคาผลผลิตตกต่ำมากที่สุด ร้อยละ 89.06 เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นคนท้องถิ่น ร้อยละ 82.81 มีพื้นที่ถือครองที่ดินครอบครัวละ 4-6 ไร่ ร้อยละ 29.69 เป็นการถือครองโดยมีเอกสิทธิ์เป็นโฉนด ร้อยละ 70.31 และมีความสอดคล้องระหว่างการถือครองที่ดินและจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่คือจำนวน 4-6 ไร่ ร้อยละ 39.06 โดย

ส่วนใหญ่เกษตรกรโครงการฯ เริ่มทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ในระหว่างปี 2540 – 2542 ร้อยละ 43.75 และมีบ้านพักอาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกับพื้นที่ทำการเกษตร ร้อยละ 56.25 มีการจัดสรรพื้นที่ตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่สระน้ำ ทำนา และปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น ร้อยละ 92.19 ทั้งนี้เกษตรกรโครงการฯ มีความต้องการที่จะดำเนินการตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ต่อไปคิดเป็นร้อยละ 98.44

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองโลจิสทิกพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพึ่งพาตนเองตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ที่ตั้งเป็นสมมุติฐานและนำมาคำนวณจากแบบจำลองโลจิสทิก (Logit Model) คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีมีผลต่อการพึ่งพาตนเองของเกษตรกรโครงการฯ ณ ระดับนัยสำคัญ เท่ากับ 0.05, ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการพึ่งพาตนเองของเกษตรกรโครงการฯ ณ ระดับนัยสำคัญ เท่ากับ 0.01, ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการพึ่งพาตนเองของเกษตรกรโครงการฯ ณ ระดับนัยสำคัญ เท่ากับ 0.05, ปัจจัยด้านจิตใจมีผลต่อการพึ่งพาตนเองของเกษตรกรโครงการฯ ณ ระดับนัยสำคัญ เท่ากับ 0.05 และปัจจัยด้านสังคมมีผลต่อการพึ่งพาตนเองของเกษตรกรโครงการฯ ณ ระดับนัยสำคัญ เท่ากับ 0.10

จากการศึกษา มีปัญหาและข้อเสนอแนะคือ การทำวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลจากกลุ่มเกษตรกรโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 64 ราย จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งหมด 303 ราย จาก 8 อำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนตัวอย่างที่ค่อนข้างจะน้อย แต่เนื่องจากมีความจำกัดด้านเวลาและพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แต่ผู้วิจัยได้พยายามกระจายพื้นที่ในการเก็บข้อมูลในหลายอำเภอเพื่อการแจกแจงข้อมูลที่มีความแตกต่างในด้านพื้นที่มากขึ้น หากมีผู้สนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้ต่อไปควรมีระยะเวลาในการทำการศึกษาที่มากขึ้น และควรเพิ่มจำนวนตัวอย่างที่มีความแตกต่างและหลากหลายในด้านพื้นที่ให้มากขึ้น

**Independent Study Title** Factors Affecting Ability for Self Reliance Based on Sufficiency Economy Philosophy in Chiang Mai Province

**Author** Ms.Kandaphan Wantaya

**Degree** Master of Arts (Political Economy)

**Independent Study Advisory Committee**

Assistance Professor Dr.Prasert Chaitip Chairperson

Assistance Professor Kanjana Chokthawon Member

Assistance Professor Suraporn Wisitsuwan Member

### ABSTRACT

This study has the objectives to learning and understanding about sufficiency theory and to cultivate with new theory of King royal thought, to analyze factors affecting with ability for self reliance by sufficiency economy theory of agriculturist's new theory project in Chiang Mai Province. The investigation was based on information of 64 persons. Using descriptive statistics, rating scale with Likert method and logit model, data were analyzed through Maximum Likelihood Estimates (MLE).

Results of this study and analyzed, showed that most agriculturist's new theory project in Chiang Mai Province were males 92.19%, aged between 51 – 60 years old 48.44%, with married status 89.06%, highest level education were forth primary school 89.06%, amount in family 4-5 persons 56.25%, amount of child 2 persons 35.94%, amount in family were agriculturist 1-3 persons 84.38%, so agriculturist's new theory project had made normal agriculture 87.50% before made new theory project had most problem about low price of products 89.06%. Most agriculturist were locality person 82.81%, area holding per household 4-6 rai 29.69% and most were holding by the title deed to a piece of land 70.31% and had agriculture's area 4-6 rai 39.06%. Agriculturist's new theory project starting between 2540 – 2542 43.75% and had house in agriculture area 56.25% with to allocated area for new theory were pool field and orchard each

92.19%. Important thing agriculturist's new theory project need to made new theory project continuity 98.44%

The results of logit model application revealed that factors affecting ability for self reliance based on sufficiency economy philosophy in Chiang Mai Province using hypothesis and calculate by Logit Model that Technology factors affecting ability for self reliance by significant at 0.05, Economic factors by significant at 0.01, Resource factors by significant at 0.05, Mental factors by significant at 0.05 and Social factors by significant at 0.10.

From study's results have problem and recommendations that this study used a samples agriculturist's new theory project in Chiang Mai Province of 64 persons from most agriculturist's new theory project in Chiang Mai Province 303 persons from 8 districts in Chiang Mai. It is small size samples, but because time and area limited. Although in this study to try for distribute in different area. For next this study should have more time and samples in different area.